

SKEDË INFORMUESE

Mundësi për bashkitë për aplikime në thirrjen e dytë të programit të bashkëpunimit ndërkufitar (CBC) Maqedoni e Veriut – Shqipëri në kuadër të programit IPA III

Kodi i thirrjes: EuropeAid/187670/DD/ACT/Multi

Programi i Bashkëpunimit Ndërkufitar Maqedoni e Veriut – Shqipëri, në kuadër të Instrumentit të Asistencës së Para-aderimit (IPA III) të Bashkimit Evropian që mbështet vendet kandidate dhe potencialisht kandidate në procesin e afrimit dhe integritetit evropian, krijon mundësi financimi për projekte që synojnë forcimin e bashkëpunimit ndërmjet dy vendeve dhe zhvillimin e zonave ndërkufitare.

1. Synimi i thirrjes:

Qëllimi i kësaj thirrjeje është të mbështesë nisma dhe projekte të bashkëpunimit ndërkufitar ndërmjet Maqedonisë së Veriut dhe Shqipërisë që mund të kontribuojnë në zhvillimin ekonomik dhe social, përmirësimin e shërbimeve dhe adresimin e sfidave të përbashkëta në zonat ndërmjet dy vendeve.

2. Kush mund të aplikojë:

Thirrja lidhet me zonën e bashkëpunimit ndërkufitar ndërmjet **Maqedonisë së Veriut dhe Shqipërisë**.

1. Për Maqedoninë e Veriut

- Rajoni i Pellagonisë, i përbërë nga komunat e Manastirit, Demir Hisarit, Dollnenit, Krivogastanit, Krushevës, Mogillës, Novacit, Prilepit dhe Resnjës;
- Rajoni i Pollogut, i përbërë nga komunat Bogovinë, Bërvenicë, Gostivar, Jegunovcë, Mavrovë dhe Rostusë, Tearcë, Tetovë, Vrapçisht dhe Zhelino;
- Rajoni jugperëndimor, i përbërë nga komunat Qendër Zhupë, Dibër, Debarcë, Kërçovë, Makedonski Brod, Ohër, Plasnicë, Strugë dhe Vevçan.

2. Për Shqipërinë:

- Qarku Dibër, i përbërë nga bashkitë Dibër, Bulqizë, Mat dhe Klos;
- Qarku Elbasan, i përbërë nga bashkitë Elbasan, Belsh, Cerrik, Gramsh, Librazhd, Peqin, Prrenjas;
- Qarku Korçë, i përbërë nga bashkitë Korçë, Devoll, Kolonje, Maliq, Pogradec, Pustec.

Subjektet që mund të aplikojnë janë:

- Njësitë e vetëqeverisjes vendore
Njësitë e qeverisjes rajonale (qarqet)
Parqet kombëtare
- Ministritë dhe agjencitë kombëtare
- Agjencitë për zhvillim vendor dhe/ose rajonal

- Organizatat e shoqërisë civile, si dhe shoqatat profesionale, shoqatat e fermerëve, dhomat e tregtisë, shoqatat e biznesit, dhomat e zejeve dhe shoqatat e NVM-ve
- Organizatat vendore dhe rajonale të turizmit
- Qendrat kombëtare dhe rajonale për menaxhimin e fatkeqësive dhe shërbimet e emergjencës
- Organizatat dhe institucionet për mbrojtjen e natyrës dhe mjedisit, si dhe fusha të tjera përkatëse
- Institucionet e arsimit dhe trajnimit formal dhe joformal (p.sh. shkollat fillore, shkollat profesionale, universitetet, etj.), përfshirë qendrat e kërkimit, zhvillimit dhe inovacionit
- Institucionet kulturore si teatrot, muzetë dhe bibliotekat
- Institucionet për mbrojtjen e trashëgimisë kulturore
- Operatorët kulturorë jofitimprurës
- Ndërmarrjet publike për ofrimin e shërbimeve të ujësjellësit, kanalizimeve, grumbullimit të mbeturinave, energjisë elektrike ose gazit.

Shënim: Çdo aplikim duhet të dorëzohet nga një partneritet që përfshin të paktën një **autoritet publik** si aplikues kryesor ose bashkë-aplikues për çdo vend (**një autoritet publik nga Maqedonia e Veriut dhe një tjetër nga Shqipëria**).

Shënim: Autoritetet publike përfshijnë ministritë, agjencitë kombëtare, njësitë e qeverisjes rajonale, agjencitë për zhvillim vendor dhe/ose rajonal (qarqet) dhe njësitë e vetëqeverisjes vendore.

Për qëllimet e këtyre udhëzimeve për aplikuesit, njësitë e vetëqeverisjes vendore përfshijnë ato njësi qeverisëse që quhen bashki, njësi të qeverisjes rajonale (qarqe) dhe bashkitë, si dhe të gjitha ndërmarrjet, institucionet dhe organizatat e themeluara nga qeverisja vendore për të ofruar një shërbim publik në nivel vendor, në përputhje me ligjin.

Aplikantët duhet të verifikojnë në dokumentacionin përkatës:

- kategoritë e subjekteve që kanë të drejtë të aplikojnë;
- zonat gjeografike të pranueshme;
- kërkesat për krijimin e partneriteteve ndërkufitare;
- kushtet që duhet të plotësojnë aplikanti kryesor dhe partnerët;
- dokumentacionin e nevojshëm për dorëzimin e aplikimit.

Për institucionet dhe organizatat shqiptare, kjo thirrje mund të përbëjë një mundësi për të zhvilluar projekte të përbashkëta me partnerë nga Maqedonia e Veriut, nëse plotësohen kushtet e përcaktuara në dokumentet zyrtare.

Bashkëaplikuesi/t

Aplikuesi duhet të veprojë së bashku **me të paktën një (1) bashkëaplikues**. Nëse aplikuesi është i vendosur në Maqedoninë e Veriut, të paktën një bashkëaplikues duhet të jetë i vendosur në

Shqipëri, dhe anasjelltas. Numri maksimal i bashkëaplikuesve që mund të përfshihen në veprim është **4 (katër)**.

3. Cilat janë fushat dhe tipet e aktiviteteve:

1. Prioriteti Tematik 2 Mbrojtja e mjedisit, përshtatja dhe zbutja e ndryshimeve klimatike, parandalimi dhe menaxhimi i rreziqeve:

- 1.1 Mekanizma të forcuar të mbrojtjes civile në vend
- 1.2 Pajisje të përmirësuara të shërbimit emergjent
- 1.3 Ndërgjegjësim më i madh i popullsisë lokale dhe vizitorëve/turistëve për reagimin ndaj fatkeqësive
- 2.1 Menaxhimi ndërkufitar i zonave të mbrojtura i përmirësuar
- 2.2. Kapacitete të rritura të autoriteteve lokale dhe palëve të tjera të interesuara (OJQ-të, universitetet, qendrat kërkimore etj.) për mbrojtjen e mjedisit
- 2.3. Ndërgjegjësim më i madh i popullsisë lokale dhe vizitorëve/turistëve për mbrojtjen e mjedisit

2. Prioriteti Tematik 5 Turizmi dhe trashëgimia kulturore dhe natyrore

- 1.1 Mundësi për krijimin e bizneseve/NVM-ve në sektorin e turizmit të përmirësuara përmes identifikimit, zhvillimit dhe promovimit të burimeve lokale kryesore të nënshfrytëzuara (artizanate, rezervate, gastronomi lokale etj.)
- 1.2 Iniciativa të drejtuara grave dhe të rinjve në zonat rurale, duke përfshirë trajnimin dhe masat e promovimit të (vetë-)punësimit, të synuara në marketingun e produkteve tradicionale (artizanate, rezervate, gastronomi lokale etj.)
- 1.3. Kapacitete të përforcuara të sipërmarrësve të turizmit
- 2.1 Iniciativa të përbashkëta për të restauruar, mbrojtur dhe promovuar vendet e trashëgimisë kulturore dhe natyrore të zbatuara
- 2.2 Investime të përmirësuara në turizëm
- 2.3. Ndërgjegjësim më i madh i popullsisë dhe turistëve/vizitorëve mbi pasurinë e trashëgimisë natyrore dhe kulturore dhe nevojën për ta mbrojtur atë dhe për ta përdorur atë në mënyrë të qëndrueshme.

4. Çfarë lloj projektsh mund të propozohen:

Projektet duhet të përputhen me prioritetet e thirrjes dhe të argumentojnë nevojën për bashkëpunim ndërmjet Maqedonisë së Veriut dhe Shqipërisë.

Në fazën e përgatitjes së projektit, aplikantët duhet të identifikojnë:

- problemin ose sfidën e përbashkët që do të trajtohet;

- objektivat dhe rezultatet e pritshme;
- aktivitetet që do të realizohen nga partnerët;
- përfituesit e drejtpërdrejtë dhe të tërthortë;
- kontributin e projektit në zhvillimin e zonës ndërkufitare;
- qëndrueshmërinë e rezultateve pas përfundimit të financimit.

Një projekt i mirë duhet të tregojë se bashkëpunimi ndërmjet partnerëve sjell vlerë të shtuar dhe rezultate që nuk do të arriheshin po të punohej në mënyrë të izoluar në secilin vend.

5. Cili është buxheti i thirrjes dhe financimi për projektet:

- Shuma e përgjithshme indikative e vënë në dispozicion në kuadër të kësaj thirrjeje për propozime është 3 430 000 EUR.
- Çdo grant i kërkuar në kuadër të këtij thirrjeje për propozime duhet të jetë brenda kufijve të shumave minimale dhe maksimale të mëposhtme:
- Shuma minimale: 600 000 EUR
- Shuma maksimale: 1 000 000 EUR

Çdo grant i kërkuar në kuadër të këtij thirrjeje për propozime duhet të jetë brenda përqindjeve minimale dhe maksimale të mëposhtme të kostove totale të pranueshme të veprimit:

- Përqindja minimale: 60% e kostove totale të pranueshme të veprimit.
- Përqindja maksimale: 85% e kostove totale të pranueshme të veprimit.

Pjesa e mbetur (d.m.th. diferenca midis kostos totale të veprimit dhe shumës së kërkuar nga autoriteti kontraktues) duhet të financohet nga burime të tjera, përveç buxhetit të përgjithshëm të Bashkimit.

Vini re se për aplikantët e vendosur në Republikën e Maqedonisë së Veriut, Ministria e tyre për Vetëqeverisje Lokale (MLSG) mund të sigurojë si bashkëfinancim deri në një maksimum prej 15% të kostove totale të pranueshme të veprimit. Aplikantët në Shqipëri duhet ta mbulojnë shumën e bashkëfinancimit me burimet e tyre. Informacione të mëtejshme mbi mundësitë e bashkëfinancimit do të ofrohen nga strukturat përkatëse operationale ndërkufitare.

6. Si bëhet aplikimi?

Përpara dorëzimit, bashkia duhet të regjistrohet në sistemin PADOR, ku plotësohen të dhënat e institucionit dhe dokumentacioni përkatës. Më pas, aplikimi dorëzohet nëpërmjet sistemit PROSPECT.

Faza e parë: Dorëzimi i koncept-idesë së projektit

Në fazën e parë plotësohet formulari Annex A.1 – Grant Application Form: Concept Note. Koncept-ideja duhet të paraqesë qartë problemin që synohet të zgjidhet, objektivin e projektit, rëndësinë e tij për zonën ndërkufitare, aktivitetet kryesore, rezultatet e pritshme, partnerët dhe kontributin e projektit në objektivat e programit. Në këtë fazë kërkohet një vlerësim paraprak i kontributit financiar të kërkuar nga Bashkimi Evropian dhe përqindjes së tij ndaj kostove të pranueshme. Nuk dorëzohet ende buxheti i detajuar.

Koncept-ideja, së bashku me deklaratën e aplikantit kryesor, dorëzohet online në PROSPECT deri **më 15 janar 2027, ora 12:00 CET**. Nuk duhet të dërgohen anekse shtesë që nuk kërkohen në këtë fazë. Pas dorëzimit, aplikanti kryesor merr konfirmimin automatik në profilin e tij në platformë.

Faza e dytë: Dorëzimi i aplikimit të plotë

Vetëm aplikantët, koncept-idetë e të cilëve janë përzgjedhur paraprakisht, ftohen të dorëzojnë aplikimin e plotë. Sipas kalendarit orientues në udhëzues, njoftimi për rezultatet e fazës së parë parashikohet më 15 mars 2027 dhe afati orientues për aplikimin e plotë është 30 prill 2027. Këto data mund të ndryshohen nga autoriteti kontraktues.

Në këtë fazë plotësohen dhe dorëzohen dokumentet e mëposhtme:

- Annex A.2 Formulari i aplikimit të plotë, me përshkrimin e hollësishëm të projektit dhe partneritetit
- Annex B Buxheti i detajuar i projektit, në format Excel
- Annex C Kuadri logjik i projektit, me objektivat, aktivitetet, rezultatet dhe treguesit
- Annex H Deklarata mbi kriteret e përjashtimit
- Deklarata e aplikantit kryesor Deklarata dhe konfirmimet e kërkuara për aplikimin e plotë
- Dokumentet mbështetëse Dokumentet ligjore dhe institucionale të kërkuara për verifikimin e pranueshmërisë

Dokumentet kryesore të aplikimit të plotë dorëzohen në PROSPECT, ndërsa dokumentet e tjera mbështetëse ngarkohen në PADOR, sipas udhëzimeve. Afati përfundimtar konfirmohet në letrën e ftesës që shfaqet në profilin e aplikantit në PROSPECT.

8. Çfarë duhet të bëjë konkretisht një aplikant shqiptar:

Hapi i parë është të shqyrtojë dokumentet zyrtare të thirrjes dhe të verifikojë nëse institucioni ose organizata përmbush kriteret për të aplikuar.

Më pas rekomandohet që aplikanti të:

- identifikojë një nevojë konkrete në zonën shqiptare të programit;
- gjejë një partner të përshtatshëm nga Maqedonia e Veriut, nëse kërkohet nga thirrja;
- përcaktojë objektivat dhe aktivitetet e përbashkëta;

- identifikojë përfituesit dhe rezultatet e pritshme;
- përgatisë buxhetin sipas rregullave të programit;
- kontrollojë dokumentet e kërkuara dhe mënyrën e dorëzimit;
- sigurojë që aplikimi të dorëzohet përpara afatit përfundimtar.

Një vëmendje e veçantë duhet t'i kushtohet përputhshmërisë së projektit me prioritetet e programit dhe demonstrimit të vlerës së shtuar që krijon bashkëpunimi ndërkufitar.

9. Kur është publikuar thirrja dhe cili është afati i aplikimit:

Afati i fundit për dorëzimin e aplikimeve: **15 janar 2027, në orën 12:00 CET**

10. Linku I thirrjes:

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/prospect-details/187670PROSPECTSEN>